

да иска закрила отъ полско литовский кралъ, който билъ католикъ; затова народъ тъ и духовенство то се обърнали отъ камъ Ивана III, който слѣдъ това два пѣти се вдигалъ съ войска възъ Новгородъ, и го покорилъ съ всичкити му области. И така Иванъ III като си усилилъ държава та съ призимане то на Новгородъ, и на други мѣста, заловилъ се да освободи Руси ти отъ татарский хомотъ, и така некусно повелъ тая работа, штото безъ да пролѣе руска кръвъ, златна та орда била съсипана отъ Крымский Ханъ Менгли Гирея (1480 год.). Ивановий синъ и прѣемникъ, *Василій III* (1505—1533 год.) оште повече усилилъ Московско то княжество като съединилъ съ него дѣлби ти: Псковъ и Рязанъ.

Иванъ IV Грозный, синъ на Василий III, прѣвъ отъ московски ти князове се коронасалъ и велъ да се нарича *царь* (1547 год.). Тоя царъ естествено билъ много умень и ималъ голѣма дарба; нъ останалъ малъкъ кога умрѣли родители ти му, та нѣмало кой да се грижи за него, затова се развалилъ и станалъ много люто човѣкъ. Първа работа на Ивана IV била призимане то на Казанско то царство, което се намирало на брѣгове ти на Волга и Кама, тамъ дѣто нѣкога били владовишта та на Волгски ти Българе. Слѣдъ призимане то на това царство (1552 год.). Младий московски царъ покорилъ и Астраханско то татарско царство, което било изникнало на мѣсто то на съсипана та Златна Орда. Иванъ IV като довѣршилъ така источни ти си врагове, обърналъ се възъ западни ти; нъ на тая страна той не билъ така честитъ, най-много заштото билъ велъ да се обхожда много люто съ московски ти боляре, които бѣдилъ, че са издадници, и дори ги убивалъ. Въйкашни ти му врагове — Поляци ти и Шведи ти — зели да надвивать на Руси ти, та цѣль та, што ималъ той да завладѣе прибалтийски ти земи и да доближи прѣдѣли ти на царство то си до море то, не могло да се спо-